

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากนโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) และความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) (2) พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 (3) เปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 (4) เปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ (5) ศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียนต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และ (6) ศึกษาคุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ครู โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 179 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 181 คน (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 3,748 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 3,916 คน (3) ผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 3,748 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 3,916 คน และ (4) ฝ่ายบริหารโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 70 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ครูทุกคนของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 179 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 181 คน (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 349 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 351 คน จากการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (3) ผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 349 คน และในปีการศึกษา 2564 จำนวน 351 คน จากการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และ (4) ฝ่ายบริหารโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน และปีการศึกษา 2564 จำนวน 15 คน จากการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.926 และ (2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.916

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและแบบสอบถามความพึงพอใจ ในช่วงเดือนเมษายน 2564 และเดือนเมษายน 2565 ดังนี้ (1) ส่งแบบประเมินและแบบสอบถามไปยังนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 349 ฉบับ และปีการศึกษา 2564 จำนวน 351 ฉบับ ได้รับแบบประเมินและแบบสอบถามคืนครบจำนวนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 (2) ส่งแบบประเมินและแบบสอบถามไปยังฝ่ายบริหารโรงเรียน ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 ฉบับ และปีการศึกษา 2564 จำนวน 15 ฉบับ ได้รับแบบประเมินและแบบสอบถามคืนครบจำนวนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 (3) นำแบบประเมินและแบบสอบถามให้ครู ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 179 ฉบับ และปีการศึกษา 2564 จำนวน 181 ฉบับ ได้รับแบบประเมินและแบบสอบถามคืนครบจำนวนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และ (4) ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 349 ฉบับ และปีการศึกษา 2564 จำนวน 351 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนครบจำนวนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้ (1) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากนโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) และความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (2) วิเคราะห์ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (3) เปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2564 โดยใช้สถิติการทดสอบที่แบบกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t-test) (4) เปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบเผชิญหน้า และแบบผสมผสาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) (5) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียนต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (6) วิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 โดยหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ และทำการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 กับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบสำหรับกลุ่มตัวอย่างเดียว (One Sample t-test)

สรุปผล

จากผลของการวิจัย สามารถนำมาสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากนโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) และความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)

จากการศึกษานโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายใต้บริบทต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และนโยบายของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่สอดคล้องกับนโยบายการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. การประกาศนโยบายการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ชัดเจน เพื่อให้ครูสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนรู้

2. การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันต่อสถานการณ์แก่ครูเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ครูสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อสถานการณ์

3. การติดตามนโยบายการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากส่วนกลาง และประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับครูเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการและแผนงานที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4. การกำหนดนโยบายและแผนงานในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่คำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ

5. การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายใต้บริบทต่าง ๆ ตั้งแต่ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และนโยบายของโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา เพื่อสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยการสำรวจความพร้อมของครูและนักเรียนโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียนรู้ ศึกษา และทำความเข้าใจ สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่สอดคล้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ ดังนี้

1. การส่งเสริมและพัฒนาครูในการเลือกใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด หรือตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาพื้นฐาน หรือผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่กำหนดไว้แต่ละระดับชั้น

2. การส่งเสริมและพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อาทิ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face) และการออกแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ให้เหมาะสมกับนักเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3. การส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ สำหรับให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดทำ GOOGLE CLASSROOM และเว็บไซต์ต่าง ๆ การจัดทำสื่อการสอน คลิปวิดีโอที่บันทึกไว้ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4. การส่งเสริมและพัฒนาครูในการวางแผนการประเมินผลนักเรียน (Student Assessment) รวมทั้งการเลือกหรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมินผลนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

5. การจัดเตรียมความพร้อมของคู่มือการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือ อุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และซอฟต์แวร์ พร้อมสัญญาอนุญาต (License) ให้กับครู เพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. ผลการพัฒนาศรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาศรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 มีกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ใน 6 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) มีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างครูกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้ากลุ่มงานระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้ากลุ่มงานกับผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ และระหว่างผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการกับผู้อำนวยการโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) มีการวางแผนเพื่อพัฒนาครูในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (1) พัฒนาครูให้สามารถเลือกใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้ได้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด (2) พัฒนาครูให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม (3) พัฒนาครูในการทำจัดทำสื่อการสอนออนไลน์ สำหรับให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และ (4) พัฒนาครูในการวางแผนการประเมินผลนักเรียน (Student Assessment) รวมทั้งการเลือกหรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมินผลนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการ (Action) กำหนดให้ครูจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (1) การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงความพร้อมและสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน ด้วยเทคโนโลยีการประชุมทางไกล ZOOM, GOOGLE HANGOUTS MEET, WEBEX หรือช่องทางอื่น ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบห้องเรียนเสมือน (Visual Classroom) และการสร้าง GOOGLE CLASSROOM เพื่อเก็บงานของนักเรียนแต่ละคน (2) การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) ในรายวิชาทักษะปฏิบัติ ภายใต้มาตรการของศูนย์ควบคุมโรค และ (3) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนที่ 4 การให้คำแนะนำ (Coaching Activity) มีการให้คำแนะนำการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการนิเทศภายในรูปแบบ MVSK 5E ร่วมกับฝ่ายบริหารโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จัหวัดสงขลา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าโครงการห้องเรียนพิเศษ หัวหน้างานหอสมุด หัวหน้างานแนะแนว และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 5 การสังเกตการณ์ (Observation) โดยการเยี่ยมชั้นเรียนแบบกัลยาณมิตรในการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 3 รูปแบบ คือ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยผู้วิจัยและกลุ่มงานนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผล (Reflection) มีการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครูแบบ กัลยาณมิตร ไม่ใช้การจับผิด เพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในขณะเดียวกันก็ให้ครู รับฟังผลสะท้อน เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ แกไขจุดบกพร่องและพัฒนาต่อไป

หลังจากการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูตามขั้นตอนดังกล่าวทั้ง 6 ขั้นตอน ได้มีการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของ ครูโดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูมีสมรรถนะสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง รองลงมา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง และการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง เช่นเดียวกัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูแยกตามรูปแบบการจัด การเรียนรู้ ปรากฏผล ดังนี้

1. สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) ภายใต้สถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 พบว่าการพัฒนา สมรรถนะครูตามกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ระบุไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 อยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มที่มีการประเมิน สมรรถนะครูสูงสุด คือ ครู มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง รองลงมา ได้แก่ นักเรียน มีการ ประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง และฝ่ายบริหารโรงเรียน มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน ตามลำดับ

2. สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) ภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูตามกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ แบบเผชิญหน้าอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ระบุไว้ว่า สมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใน ปีการศึกษา 2563-2564 อยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มที่มี การประเมินสมรรถนะครูสูงสุด คือ ครู มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง รองลงมา ได้แก่ นักเรียน มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง และฝ่ายบริหารโรงเรียน มีการประเมินสมรรถนะ ครูอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ตามลำดับ

3. สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูตามกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ระบุไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 อยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มที่มีการประเมินสมรรถนะครูสูงสุด คือ ครู มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง รองลงมา ได้แก่ นักเรียน มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูง และฝ่ายบริหารโรงเรียน มีการประเมินสมรรถนะครูอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2564 ทั้งการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ระบุไว้ว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2564 สูงกว่าปีการศึกษา 2563

4. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบเผชิญหน้า และแบบผสมผสาน จากการประเมินโดยผู้ประเมินทุกกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบเผชิญหน้า และแบบผสมผสานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ทั้งจากการประเมินโดยครู นักเรียน และฝ่ายบริหาร ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ระบุไว้ว่าสมรรถนะ

การจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ไม่มีความแตกต่างกัน ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียนต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การให้คำแนะนำ (Coaching) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ส่งผลให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในปีการศึกษา 2563-2564 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม พบว่า ครู มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ นักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และฝ่ายบริหารโรงเรียนมีความพึงพอใจต่ำสุด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ระบุไว้ว่า ความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียนต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

6. ผลการศึกษาคุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การให้คำแนะนำ (Coaching) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูในปีการศึกษา 2563-2564 มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเกือบทุกตัวชี้วัดสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และถึงแม้ว่าผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้เรียนเทียบกับเกณฑ์ของโรงเรียนในบางตัวชี้วัดจะไม่มีแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ยังพบว่า นักเรียนมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ที่

โรงเรียนกำหนด และมีผลลัพธ์ที่สูงกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ระบุว่า คุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากนโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) และความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการศึกษา นโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) ประกอบด้วย (1) การประกาศนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้ครูสามารถเตรียมความพร้อม สำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนรู้ (2) การให้ข้อมูลข่าวสารนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและทันต่อสถานการณ์แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อสถานการณ์ (3) การติดตามนโยบายการจัดการเรียนรู้จากส่วนกลาง และประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับครู เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการและแผนงานที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู (4) การกำหนดนโยบายและแผนงานในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่คำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ และ (5) การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการจัดการเรียนรู้ภายใต้บริบทต่าง ๆ ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาข้างต้น เกิดขึ้นจากการศึกษานโยบายการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายใต้บริบทต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และนโยบายของโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา จากเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่สอดคล้องกับนโยบายการเรียนรู้ในทุกระดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของภควรรณ อยู่เย็น (2563 : 17-19) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาครูภายใต้บริบทด้านต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในประเทศและนอกประเทศ กลายเป็นเงื่อนไขความจำเป็นที่ทำให้ประเทศไทยต้องมีการพัฒนาครูใน

ด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้การพัฒนาครูมีความสำคัญมากที่หน่วยงานระดับนโยบายจะต้องมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาครูอย่างชัดเจนสามารถนำไปสู่ขั้นตอนปฏิบัติเกิดผลเชิงรูปธรรม โดยนโยบายที่หน่วยงานระดับนโยบายกำหนดนั้นจะต้องมีฐานข้อมูลมาจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ที่จะพัฒนา และข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาครู ให้สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการ นอกจากนั้นยังสามารถแก้ไขปัญหาคณาภพครูได้ตรงจุดอีกด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ ภูวจิตร (2564 : 1-9) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal พบว่า แนวทางสำคัญของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสทางวิชาชีพในยุค New Normal ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา เพื่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษา และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความตระหนักและใส่ใจเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และงานวิจัยของสุริยาพร นพกรเศรษฐกุล (2561 : 57-58) ได้ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการศึกษา พบว่า หนึ่งในแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดให้มีนโยบายการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) ประกอบด้วย (1) การส่งเสริมและพัฒนาครูในการเลือกใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด หรือตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาพื้นฐาน หรือผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่กำหนดไว้แต่ละระดับชั้น (2) การส่งเสริมและพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม (3) การส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง (4) การส่งเสริมและพัฒนาครูในการวางแผนการประเมินผลนักเรียน (Student Assessment) รวมทั้งการเลือกหรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมินผลนักเรียน และ (5) การจัดเตรียมความพร้อมของคู่มือการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือ อุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และซอฟต์แวร์ พร้อมสัญญาอนุญาต (License) ให้กับครู เพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาข้างต้น เกิดจากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการสำรวจความพร้อมของครูโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ในการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในด้านหลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และการวัดและการประเมินผล รวมทั้งสำรวจความพร้อมของนักเรียนโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

ในการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และทักษะการเรียนรู้ตามสถานการณ์ ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเรียนรู้ ศึกษา และทำความเข้าใจ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่สอดคล้องกับความพร้อมของครูและนักเรียน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของพิสมัย เจริญลักษณ์ (2556 : 21) กล่าวว่า ความพร้อมในการเรียนรู้มีความสำคัญกับการดำเนินการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ถ้าครูผู้สอนและนักเรียนมีความพร้อม การดำเนินการเรียนการสอนย่อมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย หากแต่ในความพร้อมนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน ทั้งในด้านความสามารถ (Ability) ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสบการณ์และความเต็มใจ ที่ประกอบด้วย ความมุ่งมั่น ความมั่นใจ แรงจูงใจในความสำเร็จ และความมั่นคง และแนวคิดของสมใจ สืบวัฒนพงษ์กุล (2559 : 16) กล่าวว่า ความพร้อมของผู้เรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน หากผู้เรียนมีความพร้อมสูง จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้เรียนไม่ค่อยมีความพร้อมหรือมีความพร้อมน้อยมาก การเรียนการสอนก็จะมีอุปสรรคไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจธรรมชาติในเรื่องนี้เพื่อสามารถใช้ความพร้อมของผู้เรียนให้เป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอนของผู้สอน หรือเรียกว่าเป็นการสร้างโอกาสแก่ผู้สอน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564 : 31) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพครูสำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤต พบว่า แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพครูสำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤต ได้แก่ 1. ให้ความสำคัญกับการผลิตครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทางไกลและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และมีความเป็นสากล 2. ควรมีมาตรการในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในการใช้สื่อ เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาควรจัดให้มีระบบสนับสนุนเครื่องมือหรือปัจจัยให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความเหมาะสม และงานวิจัยของสุริยาพร นพพรเศรษฐกุล (2561 : 57-58) ได้ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า หนึ่งในแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู คือ การส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง สร้างพื้นที่ในโลกออนไลน์ให้ตนเองผ่าน Google Applications ที่เรียกว่าไซต์ (Sites)

2. ผลการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 มีกระบวนการดำเนินงานใน 6 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การให้คำแนะนำ (Coaching Activity) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ซึ่งการพัฒนาศมรรถนะครูภายใต้กระบวนการดังกล่าว ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนในทุกรูปแบบอยู่ในระดับสูง ทั้งการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ทั้งนี้การพัฒนาศมรรถนะครูตามขั้นตอน 6 ขั้นตอนดังกล่าว เป็นการพัฒนาโดยอาศัยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยคณะวิจัยและบุคคลผู้ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อนำข้อสรุปผลของการวิจัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้างขึ้นไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงานใด ๆ ในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชนได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพลักษณะและเงื่อนไขของปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และกลมกลืนกับโครงสร้างการบริหารงาน และบริบททางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชนเหล่านั้น (องอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 289) โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วรวบรวมหลักฐาน ความรู้ ประสบการณ์ เพื่อสร้างวิธีการจัดการกับปัญหา ขั้นปฏิบัติ (Act) เป็นขั้นที่ดำเนินการตามวิธีการที่วางแผนไว้ตามขั้นวางแผน ขั้นสังเกต (Observe) เป็นการตรวจสอบวิธีการดำเนินการตามแผนว่าสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องสะท้อนความรู้สึกรู้สึกและสิ่งที่ได้เรียนรู้ และมีการจดบันทึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคหรือปัญหา และขั้นสะท้อนผล (Reflect) เป็นขั้นที่ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นสังเกตมาสะท้อนวิธีการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ เพื่อดำเนินการหาแนวทางปรับวิธีปฏิบัติให้ได้ผลที่ดีขึ้นร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง หากพบว่าวิธีที่ปฏิบัติได้มีความเหมาะสมแล้ว อาจจะระบุเป้าหมายที่สูงขึ้น จากนั้นจึงเริ่มต้นขั้นวางแผนอีกครั้งต่อไปเรื่อย ๆ กระทั่งสามารถใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาได้ (สิรินภา กิจเกื้อกูล. 2557 : 63) ซึ่งจากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช (2551 : 23) กล่าวว่า ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีกระบวนการวิจัยแบบขดลวด 4 ขั้นตอน เรียกว่าวงจร PAOR ได้แก่ (1) การวางแผน (Planning) คือ แนวปฏิบัติซึ่งตรงความคาดหวังไว้ เป็นการมองไปในอนาคตข้างหน้า การกำหนดแผนทั่วไบนั้นต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อที่จะสามารถปรับให้เข้ากับ

เปลี่ยนแปลง (2) การปฏิบัติการ (Action) เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และควบคุมการปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแผน (3) การสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการและผลจากการปฏิบัติงาน รวมถึงการสังเกตการณ์ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยขัดขวางการปฏิบัติการตามแผน และประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ (4) การสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นการวิพากษ์กระบวนการและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่บันทึกข้อมูลไว้จากการสังเกต รวมถึงการพิจารณาปัจจัยสนับสนุนและขัดขวางการพัฒนา และประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ว่าเป็นไปตามที่พึงประสงค์หรือไม่ นอกจากนี้ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในบางขั้นตอน เช่น การให้คำแนะนำ (Coaching Activity) ยังเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 6-10) กล่าวถึง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพครูด้วยการเสริมพลัง (Empowered Development Approach) มีรูปแบบการพัฒนาที่สำคัญ คือ การชี้แนะ (Coaching) โดยการแนะนำครูให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่ และ/หรือได้รับจากการอบรมสู่การปฏิบัติที่ละประเด็น การสอนแนะจะดำเนินการเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อยตลอดช่วงเวลาของการพัฒนา และการนิเทศ (Supervision) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการกับครูทุกคนพร้อมกัน เพื่อช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ และมีแนวคิดในการปรับปรุงแก้ไข สร้างสรรค์ผลงาน การนิเทศจะดำเนินการระหว่างการพัฒนาและก่อนสิ้นสุดการพัฒนา และยังสอดคล้องกับแนวคิดของโชตชวัล พุทธิกาญจน์ (2556 : 30-32) กล่าวถึงรูปแบบของการพัฒนาครูที่สำคัญ คือ การฝึกสอน (Coaching) เป็นการสอนวิธีการปฏิบัติงานแก่ครู เพื่อฝึกทักษะ รวมถึงช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข และขัดเกลาให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการจำลองสถานการณ์และสภาพแวดล้อมให้เสมือนจริง และมีการกำหนดเวลา และการให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อครูจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้น และเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลุप्तสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของครู

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในทุกรูปแบบอยู่ในระดับสูง ทั้งการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยวุฒิ ศรีจันทร์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพ

ครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตบทเรียนออนไลน์ สามารถผลิตบทเรียนออนไลน์มีคุณภาพได้อย่าง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถผลิตบทเรียนออนไลน์ได้คนละ 1 ชิ้น งานวิจัยของภาสกร มั่งสวัสดิ์ (2558 : 89-119) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การพัฒนา ศักยภาพครู โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ และสามารถสืบค้นสื่อที่มี คุณภาพมาเขียนแผนจัดการเรียนรู้ และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ งานวิจัย ของธีระพงษ์ แก้วฝ่าย (2563 : 95-141) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า การพัฒนาศักยภาพครูโดยใช้แนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครู มีการพัฒนาตนเอง มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การจัดการเรียนรู้ รวมถึงมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถใช้ ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ งานวิจัยของยุภาลัย มะลิซ้อน (2563 : 153-190) ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถเขียนแผนการเรียนรู้เชิงรุกได้ ในระดับมาก งานวิจัยของวันทิวา มูลสาร (2564 : 38-53) ได้ศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียน บ้านสุขเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า การพัฒนาครูโดยใช้ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก และ งานวิจัยของสาลี เชิดชู (2564 : 75-90) ได้ศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้แผนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนศรีรักษารามบุรีบารุง พบว่า การพัฒนาครูโดยใช้แผนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่งผลให้ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยการตัดสินใจจากคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูแต่ ละคนได้จัดทำ พบว่า ร้อยละ 91.67 ของครูโรงเรียนศรีรักษารามบุรีบารุง สามารถออกแบบแผน การจัดการเรียนรู้ได้ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ

การจัดการเรียนรู้ของครูโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้น ผู้วิจัยมีการศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลการวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างมีระบบและยืดหยุ่น เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้น เริ่มต้นกระบวนการตั้งแต่การทำข้อตกลง การปฏิบัติงาน การวางแผน การปฏิบัติการ การให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการณ์ ไปจนถึงการแลกเปลี่ยนและสะท้อนผลงาน ทำให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎี จัยสวัสดิ์ (2564 : 60) ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแก้ไขปัญหที่กำลังเผชิญอยู่ ณ ขณะนั้น โดยผู้วิจัยต้อง วางแผนในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษาค้นคว้ามา กระทั่งเป็นที่มั่นใจและเชื่อถือได้ว่า สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้จริง จากนั้นจึงปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ ระหว่างปฏิบัติตามแผนนี้ จะต้องสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติ เมื่อดำเนินการปฏิบัติตามแผนเสร็จสิ้น จึงนำผล ที่ได้จากการปฏิบัติมาวิเคราะห์ร่วมกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อระบุว่าการปฏิบัติตามแผนนั้น สามารถแก้ไขปัญหได้หรือไม่ อย่างไร และมีรายละเอียดอื่นใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำผล การวิเคราะห์เหล่านี้ไปวางแผนในการแก้ไขปัญหครั้งต่อ ๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เกิด การพัฒนาที่ต่อเนื่อง และนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยาพร นพพรเศรษฐกุล (2561 : 57-58) ได้ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของธีระพงษ์ แก้วฝ่าย (2563 : 95-141) ได้ศึกษา การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ งานวิจัยของวรรณธนา วงศ์พิทักษ์ (2563 : 96-113) ได้ศึกษาการพัฒนาครูของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า ผลการพัฒนาครูของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของเพอร์รี่ (Perry. 2001 : 776-789) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารเพื่อ การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า ครูที่เข้าร่วม การฝึกอบรมมีทักษะการสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้สูงขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2564 ทั้งการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา มีความเข้าใจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มากขึ้น ซึ่งช่วงก่อนเปิดภาคเรียนของปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมีช่วงเวลาในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านต่าง ๆ มากกว่าในช่วงแรกของการแพร่ระบาดของโรค เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ครูเร่งพัฒนาตนเองทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับรูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ขณะที่นักเรียนเองก็ได้พัฒนาการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี มีวินัยในการเรียนและใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานการณดังกล่าวอยู่ในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีเรื่องการปรับตัวของรอยและแอนดริว (Roy & Andrews. 1999 : 30) กล่าวว่า เมื่อเกิดสิ่งเร้าก็จะเกิดขบวนการเผชิญปัญหา และนำมาซึ่งการปรับตัว ซึ่งการปรับตัวมีทั้งสิ่งที่ปรับตัวได้ และสิ่งที่ปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นกับความรุนแรงของสิ่งเร้าและความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของภาสกร มั่งสวัสดิ์ (2558 : 89-119) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา และสามารถสืบค้นสื่อที่มีคุณภาพมาเขียนแผนจัดการเรียนรู้ และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ งานวิจัยของธีระพงษ์ แก้วฝ่าย (2563 : 95-141) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 3 พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา งานวิจัยของอุทัยวุฒิ ศรีจันทร์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ครูหลังเข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตบทเรียนออนไลน์ สามารถผลิตบทเรียนออนไลน์มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถผลิตบทเรียนออนไลน์ได้คนละ 1 ชิ้น และงานวิจัยของชนิสรา ดวงบุบผา (2556 : 88-105) ได้ศึกษาการพัฒนาครูผู้สอนระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่เข้ารับการฝึกอบรม การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความสามารถหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบเผชิญหน้า และแบบผสมผสาน จากการประเมินโดยผู้ประเมินทุกกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยมีความตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในทุกรูปแบบของครู ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงได้มีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 อย่างเท่าเทียมกันในทุกรูปแบบ โดยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในทุกรูปแบบของครู จะคำนึงถึงนโยบายการเรียนรู้ (Learning Policy) และความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Outcome) ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ครูเพิ่มพูนสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพระดับสูง และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงทำให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรูปแบบ ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2552 : 13) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ต้องยึดหลักการพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึง

ความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ครูเพิ่มพูนสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพระดับสูง และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง โดยการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารจัดการการศึกษา จัดโครงสร้างจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูผู้สอน พัฒนาระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. 2561 : 38-44)

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียนต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การให้คำแนะนำ (Coaching) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และฝ่ายบริหารโรงเรียน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในปีการศึกษา 2563-2564 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้น ผู้วิจัยมีการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างมีระบบและยืดหยุ่น เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้น เริ่มต้นกระบวนการตั้งแต่การทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน การวางแผน การปฏิบัติการ การให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการณ์ ไปจนถึงการแลกเปลี่ยนและสะท้อนผลงาน ทำให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้อยู่ในระดับสูง สมรรถนะของครูที่เกิดขึ้นจึงสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของทุกภาคส่วนได้เป็นอย่างดี ทำให้ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความพึงพอใจที่เสนอโดยปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 43) ว่าความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์หนึ่ง หากสิ่งที่ได้รับจริงเป็นไปตามที่คาดหวังย่อมเกิดการยืนยันความถูกต้อง (Confirmation) ก่อให้เกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าสิ่งที่ได้รับไม่เป็นไป

ตามคาดหมายก็จะเกิดการยืนยันความไม่ถูกต้อง (Disconfirmation) ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิสรา ดวงบุบผา (2556 : 88-105) ได้ศึกษาการพัฒนาครูผู้สอนระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของมณฑิร นันทะศรี (2562 : 4) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Google Classroom) พบว่า ระบบการใช้งาน ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (Google Classroom) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการดำเนินการและการออกแบบการเรียนการสอนของครูผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ (Google Classroom) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในภาพรวมระดับความพึงพอใจการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ (Google Classroom) อยู่ในระดับมาก

6. ผลการศึกษาคุณภาพผู้เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2563-2564

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การทำบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement) การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การให้คำแนะนำ (Coaching) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ของครู ในปีการศึกษา 2563-2564 มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเกือบทุกตัวชี้วัดสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และถึงแม้ว่าผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้เรียนเทียบกับเกณฑ์ของโรงเรียนในบางตัวชี้วัดจะไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ยังพบว่า นักเรียนมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด และมีผลลัพธ์ที่สูงกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ทั้งนี้ การที่ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนในเกือบทุกตัวชี้วัดสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนนั้น สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเฉพาะทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้ช่วยเสริมสร้างความสามารถของครูในการออกแบบการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ก็สามารถทำได้ดีขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันในลักษณะออนไลน์ ทั้งนี้เหตุผลที่สามารถอธิบายได้ คือ การที่ครูได้ปรับตัวเข้ากับการเรียน

การสอนในรูปแบบใหม่ผ่านการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกันมากขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาคุณลักษณะทางสังคมและทักษะที่สำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทิวา มุลสาร (2564 : 38-53) ได้ศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่าผลจากการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัยในเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ช่วยให้นักเรียนร้อยละ 91.76 ได้รับการส่งเสริมทักษะ การคิดวิเคราะห์ งานวิจัยของสาลี เชิดชู (2564 : 75-90) ได้ศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้แผนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนศรีรักษาราชบุรุษบุรี ซึ่งการประเมินผลการพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกิดกับนักเรียน พบว่า นักเรียนร้อยละ 88.05 มีผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในการเข้าร่วมเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ คลังสิน (2565 : 3-12) ได้ศึกษาการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วย TSCQ Model (Teacher School Coach Quality) พบว่า การพัฒนาครูด้วยนวัตกรรม TSCQ Model ซึ่งเป็นการพัฒนาสมรรถนะครูและโรงเรียนภายใต้วงจรการบริหารงานคุณภาพ DALI เพื่อให้มีการพัฒนาตนเองทั้งระบบ (Whole School Approach) ทั้งด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ผลจากการพัฒนาสมรรถนะครูดังกล่าว พบว่า ส่งผลให้นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามศักยภาพของนักเรียน ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดร้อยละ 2

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบของงานวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถนะต่ำสุดจากการประเมินโดยนักเรียน คือ การเข้าสอนและเลิกคาบตรงต่อเวลา ดังนั้นครูจึงควรมีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์นั้นครูควรกำหนดกรอบเวลาการทำกิจกรรมที่ชัดเจน การมอบหมายงานควรจัดทำ

คำชี้แจงพร้อมกำหนดเวลา เช่น วัตถุประสงค์ของกิจกรรม สถานการณ์ปัญหา และประเด็นคำถามต่าง ๆ โดยทั้งครูและนักเรียนต้องควบคุมตนเองให้การดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครู ถ้าครูไม่สามารถดำเนินการตามที่ระบุไว้ จะทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติงานตามกรอบเวลาไปด้วย นอกจากนี้ครูอาจต้องพัฒนาและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ใช้เวลาน้อยลง แต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดี ผ่านการศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ที่ครอบคลุมหมาย หรือการเรียนรู้ผ่านค้นคว้าข้อมูล เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าครูจะใช้วิธีการใดก็ตาม จำเป็นต้องยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ

2. การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face Learning) ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถนะต่ำสุด คือ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และส่งเสริมนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นครูจึงควรมีการพัฒนาตนเองในด้านการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าให้สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ได้มากที่สุด โดยอาจหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ มีวิธีการที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน และกำหนดระยะเวลาการสอนให้เหมาะสม เพื่อลดความเบื่อหน่ายและการขาดสมาธิของนักเรียน หรือการสร้างสิ่งกระตุ้นด้านอื่น ๆ โดยครูอาจถอดบทเรียนของการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้

3. การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถนะต่ำสุด คือ สามารถวัดและประเมินผลนักเรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้นครูจึงควรมีการพัฒนาตนเองในด้านการวัดและประเมินผลนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการประเมินผลหรือการตัดสินผลลัพธ์การเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น ครูอาจจะต้องมีการปรับโครงสร้างและลักษณะเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่แตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียนปกติ โดยหากตัวชี้วัดตามหลักสูตรต้องการประเมินนักเรียนในด้านใด ครูจะต้องปรับลักษณะของงานและการทำกิจกรรมที่มอบหมายนั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การพัฒนานักเรียนไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. หลังการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรมีการตรวจสอบสมรรถนะอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อดูแนวโน้มความยั่งยืนและความคงทนถาวรของสมรรถนะครู รวมถึงเป็น

การทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายแห่งรัฐ

5. การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในงานวิจัยนี้ เป็นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเหมาะสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล หรือโรงเรียนอื่น ๆ ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทในด้านสถานการณ์ของการจัดการเรียนรู้ด้วย เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกติกับสถานการณ์วิกฤติอาจมีความแตกต่างกันทั้งในด้านของนโยบายการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษาผลการวิจัยนี้ และนำไปขยายผลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภายใต้สถานการณ์วิกฤติ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติต่อไป

2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูจากนโยบายการเรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ ในองค์กรของตน

3. ควรศึกษาผลกระทบทางบวกของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน